

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»:

Директори Пажӯҳишгоҳи рушди
маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон
доктори илмҳои педагогӣ,



дотсент Иматзода Л.М.

15 март соли 2022

ХУЛОСАИ

Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсияи унвонҷӯи Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Қодиров Ҷаъфар Ашурович дар мавзӯи “Асосҳои педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ ба донишҷӯён-мутахассисони ояндаи равияҳои иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

Қодиров Ҷаъфар Ашурович 10-уми январи соли 1978 дар н. Ҳисор таваллуд шудааст. Мавсуф Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро соли 2000-ум аз рӯи ихтисоси шарқшинос (забони арабӣ) ва Донишкадаи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистонро соли 2016-ум аз рӯи ихтисоси андоз ва андозбандӣ хатм намудааст.

Қодиров Ҷ. фаъолияти меҳнатиашро аз соли 1997 ба ҳайси омӯзгори фанни забони форсии литсейи хусусии иқтисодии тамоили забони англисии “Тичорат” оғоз намудааст. Аз соли 2018 то инҷониб ба ҳайси эдвайзери самти таълими факултети молия ва қарзи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон фаъолият карда истодааст.

Қодиров Ҷаъфар Ашурович солҳои 2017-2021 ба сифати унвонҷӯ дар бахши аспирантура ва докторантураи Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон фаъолият карда, имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанҳои Забони англисӣ – ҳуб, Таърих ва фалсафа – аъло, Педагогика – ихтисосро бо баҳои аъло супоридааст.

Рохбари илмӣ - доктори илмҳои педагогӣ Мирзоев Абдулазиз Раҷабович.

Диссертатсияи мазкур дар ҷаласаи васеи шӯъбаи фанҳои табиӣ риёзӣ ва технологияи иттилоотии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон муҳокима гардида, барои баррасӣ ба семинари илмӣ – методии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф пешниҳод гардидааст. (Суратҷаласаи шӯъба аз 12. 02. 2022, №02).

Семинари илмӣ-методи Пажӯишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон таҳқиқоти диссертатсионии Қодиров Ҷаъфар Ашуровичро бо иштироки муқарризони расмӣ – номзади илмҳои педагогӣ, муовини директори ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ Лутфуллоева П., номзади илмҳои педагогӣ, мудирӣ шӯбаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ Махкамов Д. мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дод.

Унвонҷӯй Қодиров Ҷаъфар оид ба мазмуни мухтасари диссертатсия, натиҷаҳои дар раванди таҳқиқот ва корҳои таҷрибавӣ -озмоишӣ бадастоварда мухтасар баромад карда, хулоса ва тавсияҳои методии дар заминаи таҳқиқот коркардашро ба самъи иштирокчиёни ҷаласа ироа кард ва ба саволҳои манзуркардаи иштирокчиёни ҷаласа ҷавобҳои мушаххас дод.

Дар муҳокимаи таҳқиқоти диссертатсионӣ муқарризони холис ва иштирокчиёни ҷаласа иштирок карда, андеша ва пешниҳоду эроди худро нисбат ба таҳқиқоти Қодиров Ҷ. ибраз намуданд.

Муқарризи холис - номзади илмҳои педагогӣ Лутфуллоева П. аз ҷумла қайд намуд, ки объекти таҳқиқоти диссертатсия низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, яке аз масъалаҳои мубрам боқӣ мемонад. Инчунин, муқарриз дар хусуси навгонии илмии диссертатсияи унвонҷӯ қайд намуд, ки муносибатҳои назариявӣ ва методологӣ нисбати коркарди малакаҳо ва салоҳиятҳои донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ дар соҳаи истифодабарии ТКИИ дар фаъолияти касбӣ таҳлил ва арзёбӣ шуда, вазъи умумии мавҷудаи тайёрии донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ дар соҳаи номбурда дар фаъолияти касбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил шуда, тавсияҳо оиди номгӯй ва самти рушди салоҳиятҳои зарурӣ дар соҳаи истифодабарии ТКИИ дар донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ дар муассисаҳои номбурда коркард ва пешниҳод гардиданд.

Дар таҳқиқот исбот карда шудааст, ки то ба имрӯз дар таҷриба ва амалия дар мавзӯи афзалиятҳои омӯзиши технологияҳои компютерӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар таҳқиқоти илмӣ-педагогии ҷудогона мавриди омӯзиш қарор дода нашудааст.

Мақсаду вазифаҳои таҳқиқот ва баррасии озмоишҳо ба унвонҷӯ имконият додаанд, ки ба як қатор саволҳои калидии ба мавзӯи мазкур дахлдошта ҷавоб гӯяд.

Дар интиҳои баромад номзади илмҳои педагогӣ Лутфуллоева П. қайд намуд, ки кори илмию таҳқиқотии унвонҷӯро ба инобат гирифта, онро ба ҳимоя пешниҳод менамояд.

Муқарризи холиси дигар - номзади илмҳои педагогӣ Махкамов Д. қайд намуд, ки асоси таҳқиқоти унвонҷӯро баррасии озмоишҳои илмию раваншиносии олимони ватанию хориҷӣ оид ба самаранокии афзалиятҳои

технологияҳои компютерӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар зимни истифодаи технологияҳои муосири таълим дар фаъолияти таълимию тарбиявии муассисаҳои мазкур ташкил додааст. Ҳалли масъалаи мазкурро унвонҷӯ дар натиҷаи корҳои илмӣ назариявӣ ва амалӣ оид ба мавзӯи мазкур дар муқаддима, ду боб ва қамъбасти он нишон додааст.

Муқарриз Маҳкамов Д. қайд намуд, ки таҳқиқоти илмӣ Қодиров Ҷаъфар Ашурович имкон медиҳад, дар асоси муносибати ҳадафмандона масъалаи татбиқи асосҳои педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ барои мутахассисони равияи иқтисодии муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони соҳибистиклолӣ ҳаллу фасл карда шавад. Дар хулоса ба тариқи фишурда натиҷаи тадқиқот қамъбаст шудааст.

Муқарриз Маҳкамов Д. ибрази андеша намуд, ки натиҷаҳои таҳқиқотро метавон дар раванди таълими фанҳои технологияи компютерӣ, асосҳои информатика ва техникаи ҳисоббарор, курсҳои махсуси компютери муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар истифода кард. Хулоса, диссертатсияи Қодиров Ҷ. барои ҳимоя дар Шӯрои диссертатсионӣ пешниҳод карда шавад.

Ҳамин тариқ, бо дарназардошти муҳокима ва хулосаҳои муқарризон - номзади илмҳои педагогӣ, муовини директори ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ Лутфуллоева П., номзади илмҳои педагогӣ, мудирӣ шуъбаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ Маҳкамов Д. ва иштирокчиёни ҷаласаи васеи семинари илмӣ-методӣ, хулоса кард.

Муҳим будани диссертатсияи номзатии Қодиров Ҷаъфар Ашурович дар он собит мешавад, ки дар шароити муосир масъалаҳои ҷанбаҳои таърихӣ-педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботӣ (ТКИИ) барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ташаккули салоҳиятҳои калидии хатмкунандагони соҳаи иқтисодии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, роҳҳои таъмини таълими самаранок тавассути технологияи компютерию иттилоотӣ-иртиботӣ, шароити педагогии татбиқи технологияҳои компютерӣ дар раванди таълиму тарбияи донишҷӯён дар ҷойи аввал меистад. Мутахассиси баландихтисоси самти иқтисод, аз ҷумла, идоракунии электронӣ, савдои электронӣ, маркетинги электронӣ, инчунин тайёрӣ ба муносибатҳои меҳнатии фосолавӣ ҳам ба сифати кордиҳанда ва ҳам ба сифати корманд, тақозои замони муосир аст.

Новобаста аз ин, дар ҷумҳурӣ то ба имрӯз дар таҷриба ва амалия ба афзалиятҳои омӯзиши технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври бояду шояд тавачҷуҳи махсус зоҳир

карда нашудааст. Вобаста ба ин, дар омӯзиши технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ як силсила масъалаҳо норавшан мондаанд, ки таҳқиқ ва ҳаллу ҷасли худро меҷӯянд.

Довталаб зимни таҳқиқоти худ асосҳои омӯзиши технологияҳои компютерӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян намудааст.

Андешаву таъкидҳои ӯ дар ин маврид чунинанд: "...мутахассиси соҳаи иқтисодиёти имрӯза бояд на танҳо маҳорати истифодабарии технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботиро дошта бошад, балки соҳиби дониши касбӣ, истеъдоди баланди истифодаи технологияҳои муосири компютерӣ ва ҳамкорӣ карданро дошта бошад".

Муҳаққиқ проблема, мақсаду вазифа ва фарзияи таҳқиқоти диссертациониро дуруст муайян карда, дар ин замина корҳои зеринро иҷро намудааст. Аз ҷумла,

- вазии омӯзиши технологияҳои компютерӣ ба мутахассисони равияҳои иқтисодиро таҳлил кардааст;

- меъёрҳои афзалиятдошта ва самарабахши омӯзиши технологияҳои компютериро барои мутахассисони равияҳои иқтисодӣ таҳия ва пешкаш намудааст;

- амсилаи (моделҳои) асоснокшудаи самарабахши омӯзиши технологияи компютериро барои мутахассисони равияи иқтисодӣ ва татбиқи он дар фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии коркард ва пешниҳод намудааст.

Зимни иҷрои мақсаду вазифаҳо ва таҳқиқоти илмӣ диссертант ба наҳгониҳои илмии зерин қомеъ шудааст:

- муносибатҳои назариявӣ ва методологиро оид ба коркарди малакаҳо ва салоҳиятҳои донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ дар соҳаи истифодабарии технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботӣ дар фаъолияти касбӣ муайян кардааст;

- роҳҳои ташаккули донишҳо, маҳорат ва малакаҳои истифодабарии технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ-иртиботиро дар ҷараёни машғулиятҳо равшан кардааст;

- оид ба номгӯй ва самти рушди салоҳиятҳои калидӣ дар самти истифодабарии ТКИИ аз тарафи донишҷӯёни равияи иқтисодии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияҳо пешниҳод намудааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар коркард, таҳлили ҷараёни истифодабарии технологияҳои компютерӣ, иттилоотӣ-иртиботӣ дар раванди таълими донишҷӯёни ихтисосҳои иқтисодӣ ифода меёбад.

Натиҷаи корҳои озмоишӣ дар анҷоми ҳар як марҳила таҳлилу ҷамъбасти гардида, мақолаҳои илмӣ зерини дар нашрияҳои илмӣ тақризшаванда ҷопнамудаи унвонҷӯ пурра мазмуни рисолаҳо фаро мегиранд:

[1-А] Кодиров Дж.А. Интерпретация компьютерных технологий как определяющий стержень в современной системе профессиональной подготовки экономистов [Текст] /Дж.А. Кодиров//Вестник Таджикского национального университета.– Душанбе, 2019, №6. – С. 288-294.

[2-А] Кодиров Дж.А. Внедрение и компьютеризация процессов обучения в экономике [Текст] /Дж.А. Кодиров// Вестник Таджикского национального университета. – Душанбе, 2019, -№7. – С. 212-217.

[3-М] Қодиров Ҷ.А. Малакаҳои истифодабарии технологияҳои компютерӣ ва иттилоотиву коммуникатсионӣ дар салоҳиятҳои касбии иқтисодӣ [Матн] /Ҷ.А. Қодиров// Паёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон.– Душанбе: Сино, 2019, -№10. – С. 236-239.

[4-М] Қодиров Ҷ.А., Қаландаршоев С. Нақши технологияҳои компютерӣ дар салоҳиятҳои касбии иқтисодӣ [Матн] /Ҷ.А. Қодиров// Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.- Душанбе, 2020. -№1 (34). – С. 114-118.

[5-М] Қодиров Ҷ.А. Сатҳи мутабаққати маълумоти олии иқтисодӣ дар раванди азхудкунии технологияҳои касбии компютерӣ [Матн] /Ҷ.А. Қодиров// Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.– Душанбе, 2020, -№10. – С. 291-295.

Бо дарназардошти хулосаҳои муқарризон ва иштирокчиёни ҷаласаи васеи семинари илмӣ-методӣ қ а р о р к а р д:

1. Диссертатсияи илмӣ Қодиров Ҷаъфар Ашурович дар мавзӯи “Асосҳои педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ барои мутахассисони равияи иқтисодӣ дар макотиби олии Ҷумҳурии Тоҷикистон” кори илмӣ мустақилона баанҷомрасида, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст, ҳисоб карда шавад.

2. Диссертатсияи илмӣ Қодиров Ҷаъфар Ашурович дар мавзӯи “Асосҳои педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ ба донишҷӯён-мутахассисони ояндаи равияҳои иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон” ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ҷавобгӯ аст.

3. Диссертатсияи Қодиров Ҷаъфар Ашурович дар мавзӯи “Асосҳои педагогии омӯзиши технологияҳои компютерӣ ба донишҷӯён-мутахассисони ояндаи равияҳои иқтисодӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои ҳимоя дар шӯрои муштаракӣ диссертатсионии 6D.KOA-022

назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон тавсия ва пешниҳод карда шавад.

Хулоса аз ҷониби котиби ҷаласаи васеи семинари илмӣ-методии ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ, номзади илмҳои педагогӣ Ҷонмаҳмадова Г.Ш. мураттаб шуда, дар ҷаласаи васеи семинари илмӣ-методии ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ аз 15 марти соли 2022, протоколи №04 қабул карда шудааст.

Дар ҷаласа 17 нафар иштирок доштанд. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “Тарафдор” - 17 нафар, “Зид” - нест, “Бетараф” - нест. Қарор яқдилона қабул карда шуд.

Раиси ҷаласа, номзади илмҳои педагогӣ,
роҳбари семинари илмӣ-методӣ, муовини
директори Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии АТТ

 Туронов С.

Муқарризон:

Номзади илмҳои педагогӣ, муовини
директори ПРМ ба номи А. Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

 Лутфуллоева П.

Номзади илмҳои педагогӣ, мудири
шӯбаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи
ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ

 Махкамов Д.

Котиби ҷаласа, номзади илмҳои педагогӣ
котиби семинари илмӣ-методии
ПРМ ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи Таҳсилоти Тоҷикистон

 Ҷонмаҳмадова Г.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 734063, ҚТ, ш. Душанбе, кӯч. Айнӣ, 126


Тел.: 2 25 84 06, 2 25 84 09;

Суроғаи электронӣ: prmatt@maorif.tj

*Имзои С.Туронов, П.Лутфуллоева, Д. Махкамов ва
Г. Ҷонмаҳмадоваро тасдиқ менамоем.*

Мудири шӯбаи кадрҳои
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба
номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи Таҳсилоти Тоҷикистон



 Ҳакимова Х.